

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

N:o 13/1946.

framställning till Ålands landsting med förslag
till landskapslag om hälsovården i landskapet Å-
land.

På senaste tid har allt oftare röster höjts inom landskapet om en revision och modernisering av den på Åland gällande hälsovårdslagstiftningen. Senast har stadsläkaren i Mariehamn vid ett stadsfullmäktigesammanträde innevarande år gjort förslag om, att stadsfullmäktige skulle ingå till landskapsnämnden med framställning om vidtagande av åtgärder, så att den i riket gällande hälsovårdslagstiftningen bleve gällande även uti landskapet Åland. Uti landskapet gäller fortfarande 1879 års hälsovårdsförordning, och med den utveckling samhället genomgått de senaste decennierna även i landskapet, måste man anse, att 1879 års förordning, huru förtjänstfull den på sin tid än varit, åtminstone i vissa delar numera är föråldrad, bristfällig och ej tillämplig på rådande förhållanden. Frågan om revision av 1879 års hälsovårdsförordning hade länge stått på dagordningen i riket och bragtes till slutlig lösning genom tillkomsten av lagen om hälsovården den 1 juli 1927 och hälsovårdsstadgan den 2 december samma år. Landskapsnämnden har ansett nödigt att nu framkomma med förslag till

landskapslag om hälsovården i landskapet Åland. Det lagstiftningsområde, varom nu är fråga, måste enligt självstyrelseens system ur behörighetssynpunkt anses vara av blandad natur. Vid utarbetandet av förslaget till landskapslag om hälsovården i landskapet Åland har givetvis det i riket genomförda systemet för allmänna hälsovårdens ordnande i all huvudsak tagits till förebild, dock med beaktande av landskapets särintressen och behov, där sådant legat inom landskapets lagstiftningskompetens. För vinnande av nödig överskådlighet har i lagförslaget inarbetats även resp. bestämmelser av rikslagstiftningsnatur i noggrann överensstämmelse med rikslagens formulering samt liksom de föreskrifter i gällande överenskommelseförordning, som beröra denna särslagstiftning. Kommunernas befogenheter på den allmänna hälsovårdens område äro hänförda till den kommunala självstyrelsens område.

I det följande skall i korthet några av lagförslagets viktigaste detaljstadganden beröras. Landskapslagen är indelad i fyra kapitel. Det första kapitlet innehåller allmänna stadganden om, vem ledningen av den allmänna hälsovården i landskapet tillkommer, samt hänvisas till landskapslagen om den allmänna läkarvården i landskapet Åland beträffande läkare och andra myndigheter, som för hälsovården äro

tillsatta. Det andra kapitlet handlar om de kommunala hälsovårdsmyndigheterna. Såväl i Mariehamn som i varje landskommun skall finnas en hälsovårdsnämnd. Kommunalfullmäktige i landskommun medges dock rätt att besluta, att kommunalnämnden skall fungera såsom hälsovårdsnämnd, där tillsättande av en särskild hälsovårdsnämnd icke kan anses vara av behovet påkallat.

Hälsovårdsnämndens åligganden av allmän art äro angivna i landskapslagen, medan de mera av speciell natur komma att ingå i landskapets hälsovårdsstadga. I lagen är införd en bestämmelse därom, att hälsovårdsnämnden bör vid behov samarbeta med sådana stats-, landskaps- och kommunala myndigheter och organisationer, vilkas verksamhet berör den allmänna hälsovården. Denna föreskrift, som intagits i rikslagen på förslag av Högsta förvaltningsdomstolen, avser bland annat, att trygga samarbetet emellan hälsovårdsnämnden och kommunens sjukhusstyrelse, där en sådan finnes, vilket samarbete är oundgängligen nödvändigt särskilt vid utbrott av epidemier.

Hälsovårdsnämnden i Mariehamn skall bestå av vissa i lagen angivna självskrivna medlemmar och vissa av stadsfullmäktige valda. Samma princip om nämndens sammansättning av självskrivna och valda medlemmar är också tillämpad med avseende å hälsovårdsnämnd i landskommun.

Med avseende å mandattiden för de valda medlemmarna, valbarheten och rätten att avsäga sig uppdraget gäller vad om stads- och kommunalfullmäktige är sagt.

Tillsättandet av erforderligt antal tillsyningsmän är obligatoriskt. Där sådant av förhållandena påkallas i Mariehamn, böra dessutom särskild hälsovårds- och bostadsinspektör tillsättas.

Det tredje kapitlet stadgar om motarbetande av epidemiska och smittsamma sjukdomar. Hälsovårdsmyndigheterna hava i detta kapitel icke blott pålagts ett stort ansvar utan ock tillerkänts vidsträckt befogenheter gentemot samhället och dess enskilda medlemmar. Föreskrifterna bygga på anmälningsplikt, isolering och desinfektion såsom de främsta och verksammaste åtgärderna i kampen mot de smittsamma sjukdomarna. Dessa äro uppdelade i sådana, som till sin art äro att anses såsom allmänfarliga och sådana, som icke äro det. Vilka sjukdomar, som skola anses såsom allmänfarliga, därom skall stadgas i hälsovårdsstadgan.

Anmälningsplikt är enligt lagen obligatorisk vid varje fall av smittsam sjukdom, som är eller kan befaras vara av allmänfarlig beskaffenhet samt, då därom särskilt är stadgat, vid smittsam sjukdom, som till sin art icke är allmänfarlig. Anmälningsplikt är också ut-

tryckligen föreskriven vid dödsfall, som förorsakats av allmänfarlig sjukdom.

I lagen ingå vidare allmänna bestämmelser angående hälsovårdsmyndigheternas rättigheter och skyldigheter beträffande såväl åtgärder, som avse sjukdomars uppspårande och bekämpande, som tvångsåtgärder, vilka av myndigheterna vid behov kunna vidtagas gentemot enskilda.

Angående epidemisjukhus stadgas, att i Mariehamn skall finnas ett efter ortsförhållandena anpassat sådant, så länge ett för hela landskapet gemensamt epidemisjukhus ej inrättats. I landskommun är detta icke obligatoriskt, men där skall finnas uppgjord en plan för organiserande av den vid farsots utbrott erforderliga sjukvården. Planen skall uppgöras så, att den utan svårighet och uppskov kan bringas i verkställighet i den omfattning omständigheterna för varje gång påkalla. På landskapsläkaren ankommer att bestämma, när sjukplatserna skola stå till förfogande. Person, som insjuknat i allmänfarlig, smittsam sjukdom, skall överföras till epidemisjukhus, därest han icke på annat lämpligt sätt kan isoleras. Lagen ålägger detta hälsovårdsmyndigheterna såsom en förpliktelse, vilken i hög grad underlättas därigenom, att vården och underhållet på sjukhuset av sådan sjuk är kostnadsfri. Samma bestämmelse gäller också person, som

0029
misstänkes vara angripen av eller föra smitta av sådan sjukdom. Enligt bestämmelsen i lagen är kommun icke skyldig att giva kostnadsfri vård åt person insjuknad i mässling eller kikhosta, utan kommer sådant således att bliva beroende på särskilt beslut av kommunen. Enligt utlåtande av Högsta förvaltningsdomstolen i riket åligger betalningsskyldigheten för i allmänfarlig, smittsam sjukdom insjuknad persons sjukhusvård den kommun, där insjuknandet sker, och icke hemkommunen. Motivet med den fria vården är nämligen att förhindra att den sjuka sprider smitta till sin omgivning, och denna omsorg bör helt och hållet falla på den kommun, där insjuknandet sker.

Kostnaderna för desinfektion, som verkställas på grund av hälsovårdsnämnds föreskrifter, skall bestridas av kommunen, och ersättning för föremål, som skadas vid desinfektion eller förstöres på hälsovårdsnämnds föranstaltande, bestridas på vissa villkor av kommunen.

I fjärde kapitlet äro sammanförda sådana särskilda stadganden berörande hälsovårdens övriga områden, vilka ansetts vara av grundläggande natur. Av bestämmelserna i detta kapitel må nämnas stadgandet om renhållningsväsendet. Enligt detta kan stadsfullmäktige i Mariehamn besluta, att, där sådant av omständigheterna påkallas, staden skall så länge förhållandena göra sådant nödvändigt på gårdsägare

030
nas vägnar draga försorg om renhållningen samt bortforslingen av avfall och annan orönlighet från hus och gårdar antingen på stadens hela område eller någon del därav. De staden genom denna renhållning åsamkade kostnaderna skola av gårdsägarna erläggas åt staden.

I lagen har intagits straffbestämmelser - samma som i rikslagen - för den, som bryter emot föreskrifterna i lagen eller på grund av densamma utfärdade föreskrifter. Därjämte har i lagen intagits ett stadgande, som är ägnat att underlätta hälsovårdsnämndens arbete, och skaffa denna myndighet ökad auktoritet. Hälsovårdsnämnden har nämligen tillerkänts rätt att i vissa fall använda tvångsmedel för genomdrivande av sina beslut. Nämnden kan vid meddelande av påbud eller förbud i enskilda fall utsätta vite av i lagen utsatt maximal belopp för överträdelse av påbudet eller förbudet. Nämnden kan även ålägga dem, som försummat å honom ankommande åliggande, att utföra arbete eller vidtaga annan åtgärd vid äventyr, att det underlåtna utföres på hans bekostnad. På förhand erlägges ur kommunens medel kostnaderna för sådant, som utförts på tredskandes bekostnad, och kunna sedan hos vederbörande utsökas i den ordning, som om allmänna utskylder är stadgat. Iakttagas icke i det förstnämnda fallet näm-

dens påbud eller förbud, kan nämnden, där tredskan är uppenbar, ådöma vederbörande utsatt vite. Blott om saken är stridig, bör nämnden underrätta därom i Mariehamn magistraten och på landet länsstyrelsen, vilka det i sådant fall åligger att upptaga ärendet till prövning och avgörande, och vilka då även kunna döma den tredskande till av nämnden utsatt vite. I lagen ingå slutligen bestämmelser angående sättet för hälsovårdsnämndens behandling av ärenden, som beröra enskildas rätt, samt angående besvär's anförande över nämndens beslut.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vörasammast förlägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om hälsovården i landskapet Åland.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om hälsovården i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

I Kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Ledningen av den allmänna hälsovården i landskapet Åland samt härtill hörande förvaltning ankommer dels å rikets, dels å landskapets myndigheter, dels ock å de kommunala myndigheterna enligt vad härom är särskilt stadgat uti landskapet gällande lagar och författningar.

Angående de läkare och andra myndigheter, som för hälsovården på Åland äro tillsatta, stadgas i landskapslagen om den allmänna läkavården i landskapet Åland.

II Kap.

Kommunala hälsovårdsmyndigheter.

2 §.

För den allmänna hälsovården bör i staden Mariehamn samt i de åländska landskommunerna tillsättas en hälsovårdsnämnd.

Likväl kunna kommunalfullmäktige i landskommun, där tillsättandet av särskild hälsovårdsnämnd icke kan anses av behovet påkallat, besluta att kommunalnämnden skall fungera såsom hälsovårdsnämnd. Kommunalnämnden må i sådant fall iakttaga vad om hälsovårdsnämnd i landskommun är stadgat.

3 §.

Hälsovårdsnämnd åligger att draga försorg om den allmänna hälso-

vården i kommunen.

Hälsovårdsnämnd skall särskilt övervaka efterlevnaden av givna föreskrifter beträffande hälsovården samt verka för hälsovårdens främjande, för avlägsnande av sanitära missförhållanden och bekämpande av smittsamma sjukdomar, varjämte densamma har att hoga följa med det allmänna hälsotillståndets utveckling och ägna uppmärksamhet åt de omständigheter, som kunna därpå inverka.

Hälsovårdsnämnd bör vid behov samarbeta med sådana stats-, landskaps- och kommunala myndigheter och organisationer, vilkas verksamhet berör den allmänna hälsovården.

4 §.

Hälsovårdsnämnd i Mariehamns stad utgöres av stadsläkaren; stadsveterinären, om sådan finnes; polismästaren; en stadens befattningshavare med erfarenhet i byggnadsfacket, vilken magistraten äger förordna; stadsingenjören, om sådan finnes; samt, enligt stadsfullmäktiges beslut, minst tre och högst sex av fullmäktige valda medlemmar och samma antal ersättare.

5 §.

Hälsovårdsnämnd i landskommun består av minst fem medlemmar. Densamma utgöres av kommunalläkaren och kommunaldjurläkaren, där så-

dana finnas, samt av kommunalnämndens ordförande. De övriga medlemmarna jämte lika antal ersättare utses av kommunalfullmäktige.

6 §.

De medlemmar av hälsovårdsnämnden, vilka däri inväljas av fullmäktige, så ock erforderliga ersättare för dem, utses för tre år. Avgår medlem, innan tiden för hans uppdrag är ute, väljes annan i hans ställe för den återstående tiden.

Angående valbarhet och den valdas rätt att avsäga sig uppdraget vare i tillämpliga delar gällande, vad om stads- och kommunalfullmäktige är stadgat.

Landskapsläkaren må icke inväljas i hälsovårdsnämnd.

7 §.

Hälsovårdsnämnden utser årligen inom sig ordförande och viceordförande. Vid förfall för båda utses ordförande för tillfället.

Nämnden sammanträder så ofta sådant erfordras, dock minst en gång i månaden i Mariehamn samt minst var tredje månad i landskommun. Nämnden vare också pliktig att utan dröjsmål sammankomma, när landskapsläkaren, magistraten, länsstyrelsen eller landskapsnämnden av särskild anledning det påyrkar.

Kallelse till sammanträde skall tillställas medlemmarna genom

ordförändens försorg.

Ej må i hälsovårdsnämnden ärende till avgörande företagas, där icke mer än halva antalet medlemmar är närvarande.

Omröstningar och val i nämnden förrättas öppet. Såsom nämndens beslut anses den mening, som flertalet omfattat. Falla rösterna lika, avgör ordförändens röst.

8 §.

Landskapsläkaren är berättigad att bevista nämndens sammanträden och äger därvid yttrande-, men icke rösträtt; och bör han, där han sådant påyrkar, få sin mening antecknad i protokollet.

Nämnden må, då den anser sådant av behovet påkallat, sig till biträde inkalla sakkunniga. Sakkunnigt biträde äger deltaga i nämndens överläggningar, men ej i fattande av beslut.

9 §.

I Mariehamn skall för den allmänna hälsovården finnas en, eller i mån av behov, flere tillsyningsmän. Därest sådant av förhållandena påkallas, må dessutom särskild hälsovårdsinspektör och bostadsinspektör tillsättas.

10 §.

Uti landskommun skola kommunalfullmäktige på hälsovårdsnämndens

förslag för tre år i sänder utse tillräckligt antal tillsyningsmän för hälsovården bland personer, villiga att åtaga sig sådan syssla.

Ifall hälsovårdsnämnden till sitt förfogande behöver andra biträden, äger nämnden antaga sådana, i den mån medel blivit för ändamålet anslagna.

III Kap.

Motarbetande av epidemiska och smittsamma sjukdomar.

11 §.

Varje fall av smittsam sjukdom, som är eller kan befaras vara av allmänfarlig beskaffenhet, skall anmälas hos hälsovårdsmyndighet. Likaså skall varje av sådan sjukdom förorsakat dödsfall anmälas.

För såvitt därom blivit särskilt bestämt, skall anmälan göras jämväl om smittsam sjukdom, som till sin art icke är allmänfarlig.

Vilka smittsamma sjukdomar, som äro att såsom allmänfarliga anses, så ock av vem och hos vilken hälsovårdsmyndighet samt i vilken ordning förenämnd anmälan skall göras, därom stadgas särskilt.

12 §.

Har allmänfarlig smittsam sjukdom yppat sig eller finnes anledning att befara sådan sjukdoms uppträdande, äger hälsovårdsmyndighet, i enlighet med vad därom särskilt närmare stadgas, skrida

till nödiga åtgärder för isolering av bostäder, bekämpande av smittfara i skolor och andra undervisningsanstalter, förhindrande av smittans spridning genom folksamlingar och näringsutövning, så ock för rengöring och desinfektion, ävensom vidtagna övriga försiktighetsmått, som avse sjukdomens förebyggande och hämmande av dess utbredning.

Likaså äger hälsovårdsmyndighet att med avseende å enskilda vidtagna tvångsåtgärder och meddela de föreskrifter, som prövas oundgängligen nödvändiga för bekämpande av tuberkulos, spetälska och könsjukdomar på sätt därom särskilt stadgas.

13 §.

Har någon insjuknat i allmänfarlig smittsam sjukdom eller misstänkes någon vara angripen av eller föra smitta av sådan sjukdom, äger hälsovårdsmyndighet vidtagna de åtgärder med avseende å den sjukas vård, isolering och observation, ävensom de inskränkningar i hans arbetsfrihet, som prövas oundgängliga till förebyggande av sjukdomens spridning.

14 §.

När någon insjuknat och skäl föreligger att misstänka, att sjukdomen är smittsam och av allmänfarlig beskaffenhet, må vederbörande läkare ej förvägras tillträde till den sjuka samt tillfälle att på

denna och på personer i hans omgivning göra de undersökningar han för sjukdomens bestämmande prövar nödiga. Har någon avlidit i sådan sjukdom, må vederbörande läkare ej förvägras tillträde för undersökning av liket.

15 §.

Har i bostadslägenhet inträffat fall av allmänfarlig smittsam sjukdom, äger hälsovårdsnämnden, där så prövas nödigt, att för viss tid förbjuda begagnandet av sådan lägenhet. Dock bör annan tjänlig bostad genom nämndens försorg och på kommunens bekostnad ställas till vederbörandes förfogande.

16 §.

I Mariehamn skall, till dess ett epidemisjukhus inrättats för landskapet Åland, finnas ett efter ortsförhållandena anpassat epidemisjukhus samt ändamålsenliga medel för transport av sjuka.

17 §.

För organiserande av den allmänna sjukvården vid smittsamma sjukdomars utbrott i landskommun skall hälsovårdsnämnden skrida till sådana åtgärder, att nödigt antal sjukplatser, vilka nämnden vid behov kan taga i användning, står till förfogande. I enlighet härmed bör nämnden efter denna lags trädande i kraft ofördröjligen uppgöra plan

för organiserande av den vid farsots utbrott erforderliga sjukvården; och bör planen uppgöras så, att den utan svårighet och uppskov kan bringas i verkställighet i den omfattning omständigheterna för varje gång påkalla.

Vid utarbetande av sådan plan, så ock då ändringar i densamma vidtagas, bör landskapsläkaren i saken höras.

Sjuhäplatserna skola stå till förfogande omedelbart, då landskapsläkaren anser sådant erforderligt.

18 §.

Kan den, som insjuknat i allmänfarlig smittsam sjukdom eller misstänkes vara angripen av eller föra smitta av sådan sjukdom, icke på annat sätt lämpligen isoleras, bör han intagas i epidemisjukhus; och bör honom beredas kostnadsfri vård samt underhåll å sjukhuset, så länge han är intagen därstädes.

19 §.

Kostnaderna för desinfektionsåtgärder, som på grund av hälsovårdsnämndens föreskrifter blivit vidtagna, skola bestridas av kommunen.

Hälsovårdsnämnden är berättigad att låta förstöra föremål, vilkas desinfektion skulle ställa sig i förhållande till föremålens värde alltför kostsam.

Där föremål på oförmält sätt förstörts eller genom desinfektion, som utförts på hälsovårdsnämndens föranstaltande, så skadats, att det icke vidare kan användas för sitt ändamål, skall skälig ersättning för föremålet eller minskningen i dess värde utgivas, om föremålets innehavare gör anspråk därpå antingen vid desinfektionstillfället eller då han efter desinfektionen mottager föremålet.

Fastställandet av skadans belopp ankommer å hälsovårdsnämnden, och äger nämnden, där den finner sådant nödigt, anordna värdering genom godemän.

IV Kap.

Särskilda stadganden.

20 §.

Yppas i kommuns hälsovård missförhållanden, i vilka rättelse ej annorledes vinnes, bör länsstyrelsen eller landskapsnämnden inom gränserna för dessa myndigheters behörighetsområden med lämpliga tvångsmedel söka förmå vederbörande att fullgöra sina åligganden, eller ock skrida till andra åtgärder för missförhållandenas avlägsnande.

21 §.

Har vederbörande ordningsmyndighet inom landskapet erhållit vet-

skap om något, som kan påkalla åtgärd av hälsovårdsnämnd, underrätta därom skyndsamt hälsovårdsnämnden. Därjämte äga sagda myndigheter inom gränserna för sin befogenhet meddela nämnden och denna underlydande befattningshavare handräckning.

22 §.

Stadsfullmäktige i Mariehamn vare berättigade att, där sådant av omständigheterna påkallas, besluta, att kommunen skall, så länge förhållandena göra sådant nödvändigt, på gårdsägarnas vägnar draga försorg om renhållningen samt om bortforslingen av avfall och annan orenlighet från hus och gårdar antingen på stadens hela område eller på någon del därav. Stadsfullmäktiges beslut skall, utan hinder av besvär, omedelbart bringas i verkställighet.

För renhållning, som av kommunen på gårdsägarnas vägnar ombesörjes, skall av gårdsägarna erläggas ersättning motsvarande de kommunen genom sagda renhållning åsamkade kostnaderna. Sådan ersättning kan uppbäras och uttagas på sätt om allmänna utskylder är stadgat.

23 §.

Angående hälsovårdsmyndighets rätt att meddela föreskrifter, som avse enskilda, eller att gentemot dessa vidtaga åtgärder vid verkställande av sanitära besiktningar och bostadsinspektion, vid över-

vakning av i bostäderna rådande sanitära förhållanden samt vid kontrollen över tillverkning, försäljning eller hantering av livsmedel, drycker och andra till förtäring avsedda varor eller försäljning av för hälsan skadliga varor ävensom i allmänhet vid utövande av tillsyn över de sanitära förhållandena, är gällande, vad därom är särskilt stadgat.

24 §.

De närmare bestämmelser, som enligt 11, 12 och 23 §§ i denna landskapslag skola särskilt meddelas eller eljest erfordras för den allmänna hälsovården, såsom beträffande ordnandet av hälsovårdsmyndigheternas verksamhet och befogenhet, renhållning av hus och gård, anläggning och underhåll av allmän och enskild avloppsledning, samt anläggning av begravningsplats samt smittsamma sjukdomars bekämpande, utfärdas genom särskild landskapslag (Hälsovårdsstadga).

25 §.

Hälsovårdsnämnd kan, vid meddelande av påbud eller förbud, i enskilda fall utsätta vite av högst trehundra mark eller, om tredsken fortgår, högst sexhundra mark för överträdelse av påbudet eller förbudet, därest härför annan påföljd icke är stadgad, eller ålägga den som försummat å honom ankommande åliggande, att utföra arbete eller

vidtaga annan åtgärd vid äventyr att det underlåtas utföras på hans bekostnad.

Kostnaderna för arbeten, som utförts för tredskandes räkning, erläggas på förhand ur kommunens medel och kunna sedermera hos vederbörande uttagas i den ordning, som om utmätning av allmänna utskylder är stadgad.

Iakttagas icke hälsovårdsnämnds påbud eller förbud, må nämnden, där tredskan är uppenbar, ådöma vederbörande utsatt vite. Är saken stridig, underrättar nämnden därom i stad magistraten och på landet landshövdingen, vilka det i sådant fall åligger att upptaga ärendet till prövning och avgörande och vilka då även kunna döma den tredskande till det av nämnden utsatta vite.

26 §.

Hälsovårdsnämnd vare berättigad att, då giltiga skäl sådant påkalla, låta inför sig kalla envar, som är bosatt eller vistas inom nämndens verksamhetsområde.

Innan nämnden fattar beslut i ärende, som berör enskilds rätt, skall denna i saken höras eller ock, där så befinnes lämpligt, honom beredas tillfälle att avgiva skriftlig förklaring. Dock må hälsovårdsnämnd i synnerligen brådskande fall upptaga saken

till behandling och avgörande utan vederbörandes hörande; börande likväl beslutet i detta fall så snart som möjligt skriftligen och utan lösen delgivas vederbörande.

Vid inkallande inför hälsovårdsnämnd skall orsaken därtill uppgivas, och bör kallelsen bevisligen tillställas vederbörande, där så ske kan, i Mariehamn senast föregående dag och i landskommun senast fyra dagar tidigare. Anträffas vederbörande icke i sitt hem, delgives kallelsen medlem av hans familj, ombud, husfolk eller annan person, som har hans egendom i sin vård eller besittning. Infinner sig icke den inkallade, kan ärendet det oaktat upptagas till behandling och avgörande.

Ägare av gård i Mariehamn, som icke själv bor i staden, bör ha va ombud, som äger å hans vägnar kära och svara i gården berörande hälsovårdsärenden.

27 §.

Av hälsovårdsnämnd enligt denna landskapslag eller jämlikt av Ålands landsting antagen hälsovårdsstadga utfärdat beslut kan överklagas hos länsstyrelsen i landskapet Åland inom trettio dagar efter det klaganden erhållit del av beslutet. Den, som icke nöjes åt länsstyrelsens beslut, må däri söka ändring medelst besvär, som

senast å trettionde dagen efter delfäendet böra ingivas till
Högsta förvaltningsdomstolen.

Hälsovårdsnämnd eller länsstyrelse må, där sådant med hänsyn
sakens beskaffenhet finnes nödigt, förordna, att beslut utan hi
av besvär bör lända till efterrättelse, intill dess i vederbörlig
ordning annorlunda beslutes.

28 §.

Var, som bryter emot föreskrifterna i denna landskapslag eller
landskapslagen om antagande av hälsovårdsstadga för landskapet
land, straffes, därest för brottet icke annorstädes strängare
straff är stadgat, med högst femtio dagsböter.

29 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

Den 1 januari 1948 upphör de nuvarande hälsovårdsnämndernas
drag; och skall i kommun, i vilken särskild hälsovårdsnämnd bör
finnas, ny nämnd i enlighet med denna landskapslag utses så ti-
digt, att densamma sagda dag kan träda i verksamhet.

Mariehamn den 24 oktober 1946.

På

landskapsnämndens vägnar:

Tihlu Handfjär.

A. / von bon.